

De hoop van Heijplaat

Toen ik eind jaren negentig in Rotterdam kwam wonen, nodigde een collega van deze krant me uit voor een rijtoer langs plekken in de stad die nieuwen volgens hem nog maar zelden bezochten. In zijn auto reden we door alle veertien deelgemeenten van de stad, van Delfshaven tot Pernis, om uiteindelijk in Heijplaat te belanden.

Heijplaat, een dorp dat begin vorige eeuw ontstond als woonwijk voor arbeiders van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij (RDM), compleet met eigen scholen, winkels en kerken. We dronken veelgeprezen koffie in café Courzand en snoeven daar de goeie, ouwe tijd op. Maar verder wandelden we vooral door een zieltogend theater van het sentiment. De RDM was in 1983 ter ziele gegaan en daarmee leek het dorp ten dode opgeschreven.

Maar anno 2012 leeft Heijplaat, als nooit te voren. Ik moet er snel weer gaan kijken, vertelde Johan van de Gronden, voorman van het Wereld Natuur Fonds woensdag bij de viering van de 50ste verjaardag van zijn club. Heijplaat hoort sinds deze week tot een kleine groep die door het WNF onderscheiden is voor hun duurzame aanpak. De sherpa's in Nepal en de regering van Paraguay gingen het oude RDM-dorp voor met klimaatreddende initiatieven. Heijplaat kreeg de pluim voor het harde werk aan het volledig energie-neutraal maken van de wijk in 2020.

Het oude RDM-dorp is herontwikkeld en maakt straks alleen nog gebruik van natuurlijke energiebronnen als zon, wind en aardwarmte. Het wordt daarbij geholpen door de gemeente Rotterdam, woningcorporatie Woonbron en energiebedrijf Eneco, maar het zijn de bewoners zelf die het initiatief namen en uitbouwden. Ik ga er dus binnenkort weer heen om te kijken naar deze inspirerende illustratie van de nieuwe wereld waarin duurzaamheid in steeds hoger tempo 'van onderop' een natuurlijk onderdeel van de samenleving wordt. Die duurzame, betere wereld begint nog steeds bij jezelf. Natuurlijk, grote bedrijven die hun businessmodel vergroenen,

Heijplaat, het oude RDM-dorp, is herontwikkeld

zetten vaak grotere stappen. Maar ook daar lukt het alleen als de mensen die de strategie verzinnen en uitvoeren dat met overtuiging doen, anders werkt het niet.

„Als Heijplaat dit kan, wat houdt Wassenaar dan nog tegen?“, zei Van de Gronden. Terechte vraag, knikten zijn toehoorders. Ik dacht aan mijn eigen buurt en vroeg me af waarom ik dan toch nog een aarzeling voelde langs de deuren te gaan met dit mooie Heijplaat-verhaal en een vergelijkbaar plan voor onze wijk. Waarom zijn woorden nog altijd makkelijker dan daden, zelfs voor een Feijenoord-fan in Rotterdam? Waarom zeggen veel consumenten dat ze duurzamer willen leven, wonen en eten maar doen ze nog niet de helft van wat ze zich toewensen?

Dat zoeken we uit, dachten we. Daarom loopt nu een NRC-lezersonderzoek over uw eigen duurzame gedrag. De resultaten presenteren we tijdens het Groene Theater op 23 mei, 's avonds in de Amsterdamse stadsschouwburg. We zullen er toosten op Heijplaat en ons nog eens hardop afvragen wanneer Wassenaar en wijzelf dit mooie voorbeeld volgen.

MAX CHRISTERN

De auteur is journalist, moderator en oud-redacteur van deze krant.

Voor het volledige programma van Het Groene Theater, kijk op www.ssba.nl/nrc